

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 1.

Kranj, 2. januarja 1937.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtno 10 Din.

Blageslora polno novo leto

1937

Želi vsem naročnikom, čitateljem
in prijateljem

Uredništvo in uprava.

Kje je ključ?

„Srečno in veselo novo leto“, tako homo pozdravljali in si medsebojno voščili srečo, katere naj bi bili deležni v letu 1937. Misel na srečo človeka napolnjuje s pogumom. Poguma nam je treba, ko pričenjamo z Novim letom novo življenje. Saj je le preveč malodušnosti med nami, preprosti in izobraženi tarnajo. Tudi med vernimi ljudmi je mnogo takih, ki ne morejo prav umeti smisla življenja, če poteka v senci trpljenja. — Gotovo je, da je vsaka življenjska naloga, pa naj bo v očeh drugih ljudi še tako neznatna, združena z resnim trpljenjem in mnogimi boji, ker nam je pač dana kot življenjska preizkušnja. Ne sme človek soditi sreče po tem, koliko vidnih uspehov je dosegel pri svojem poklicnem delu, kajti Bog ne išče od nas uspehov, marveč zvestobe, ki naj se pokaže v preizkušnji iz-

polnjevanja božje volje. Zato je tudi ne uspeh, ki ga človek doživlja leto za leto, dan za dnem ovit v božji zamisli prav tako v glorio, kot uspeh sam, če le človek izpolni svojo nalogo, to je božjo voljo. Zato ne bodimo preveč nesrečni ob koncu starega leta ne ob pričetku novega leta, čeprav vemo, da se pri naših življenjskih ciljih vedno drži nekaj neuspehov. Prav ta okoliščina nam mora pomagati, da svoje življenje dvigamo nad ravnino povprečnosti in vsakdanjosti. — Brez križev bi bilo vse naše življenje prazno cvetje. Mi pa hočemo bogate jeseni, srečnega konca novega leta. K temu cilju pa nas bo pripeljalo le delo po božji volji druženo s trpljenjem. Trpljenje pa, ki ga moramo tudi brez lastne krivde prestajati, naj bo odkupnina za dobrine in užitke, ki smo jih po nevrednem sprejemanju in uživanju brez hvaležnosti do največje Dobrote.

Vse te močne nagibe za življenjski pogum zajemamo kristjani v svoji veri. Torej vera bodi naš kašipot in ključ k srečnemu in vselemu Novemu letu. Kakor so Izraelci z vero in zaupanjem v mogočnega Boga šli skozi Rdeče morje in so prišli preko mnogega trpljenja do svojega cilja. V veri so šli preko morja kot po suhi zemlji, pravi sv. pisimo. S tako močno vero bomo tudi mi stopili na novo pot k svojem velikemu Cilju.

Državni nameščenci in njih slabo gmočno stanje

Nedavno smo povzeli iz dnevnega časopisa, da se je ljubljanski župan gosp. dr. Adlešič kot predstavnik slovenskega dela JRZ zavzel za državne nameščence, ki ob svojih plačah jedva živijo. Vsa čast takemu delu. Novodobno gospodarstvo nalaga državnemu nameščencu vse drugačne in težje naloge nego nekoč. Nekoč je zadoščevalo gosje pero. To je bilo izpodrinjeno z jeklenim in kasneje z nalinim peresom. Danes vse to že več ne zadošča. Pisalni stroj, razmnoževalni aparati, tiskovine in avtografije morajo sodelovati poleg računskega stroja. Zakonodajja je čedalje bolj komplicirana in zahteva več strokovnega znanja. Izdatki za knjige niso mali. Razna društva — potrebna in nepotrebna — stavišajo uradniku nevzdržne zahteve.

Skupni razpored prebivalstva v državi, izražen v procentih, je tak:

- 1) Kmetje 74 %.
- 2) Javna služba 9,20 %.
- 3) Rokodelstvo 3,90 %.
- 4) Industrija 3,50 %.
- 5) trgovina 3,30 %.
- 6) siromaki in stradajoči 1,67 % (žal da tudi brez teh nismo).
- 7) Prosthi poklici 1% (to so advokati, zdravniki, inženirji).
- 8) Hišno služabništvo 0,60 %.
- 9) Osojbe kreditnih zavodov 0,30 %.
- 10) Ostali 2,53 %.

To statistiko smo posneli iz nekega na jugu izhajajočega lista. Iz nje je videti, da so državni nameščenci na drugem mestu, da so nameščenci iz 1, 3, 4. in 5. ter 7 skupine oskrbljeni z izvrstnim zastopništvom v lastnih zbor-

nica, da so državni nameščenci malodane brezpravna raja, ki niti po strokah ne sme biti organizirana. Potemtakem ni čudno, da je korupcija v naši državi na višku.

Iz istega lista posnemamo iz obširne tabele, da so se službeni prejemki v času od 1. aprila 1931 do danes v II. krajevnem draginskem razredu, v katerega spada tudi naše mesto znižali skupno v procentih pri uradniku VII. skupine za 24,93%, VIII. skupine za 24,57%, IX. skupine 23,97 % in X. skupine za 26,95 %. Pri neuradniku znaša to znižanje v I. skupini 22,17%, v II. skupini 23,47% in v III. skupini 25 %. Slično je s služitelji.

V koliko so se razmere poslabšale ali zboljšale glede nakupa življenjskih potrebščin tabele ne pove niti v procentih niti drugač. Gotovo pa je, da se v naših krajih, pri čemur mislimo na celo Gorenjsko, ki ima letoviške in izletniške kraje, do danes niso izboljšale pač pa nasprotno poslabšale. Zato bi bilo prav in pravično, če županstva opozore tudi kr. bansko upravo in le-ta osrednjo vlado na izredno slabo stanje slovenskega državnega nameščenstva. Ko je dne 31. marca 1931 bivši general in današnji vodja JNS Peter Zivković pisal sedaj veljavni uradniški zakon, ni pozabil na vse one, ki so službovali v takozvanih „težjih krajih na jugu“ in jim je priznal izredne ugodnosti. Zato bi smeli pričakovati, da se sedaj ozira na naše razmere in se nam pomaga prej nego bo prepozno. Vsi ki živimo v izletniških in turističnih krajih, v katerih je še toliko industrija s sijajno plačanimi inozemci vemo, da nam je nujno potrebna hitra pomoč.

Proračun sreskega cestnega odbora

Razporejen je na vpogled proračun za leto 1937 38 cestnega odbora za srez Kranj. Zadnji proračun je bil skupen s Skofjo Loko. Ker je za skofjeloski srez imenovan samostojen cestni odbor obsega novi proračun le kranjski srez. Po proračunu je predviden Din 2 milijona 308 tisoč 652. izdatkov. Cestni odbor oskrbuje ca 156 km banovinskih cest. Od predvidenih izdatkov bo potrošenih največ za nabavo gramoza (cca Din 414.000. —) dalje za oporne in podporne zidove ca 89.000. —, ograje in odričnice ca 34.000. — popravilo mostov ca 56.000. — Za valjanje cest se bo porabilo ca 200.000. — itd. Cestni odbor namerava v bodo-

čem proračunskem letu temeljito nasuti in popravljati Jezersko cesto iz Kranja do Gorenj. Senčursko cesto in pa cesto na Golnik do Kokrice, v glavnem dovozne ceste v mesto. Ker si je cestni odbor nabavljal svoj valjar, bo to toliko lažje. Za gradbeni sklad je namenjen Din 65.000. —, ki se bodo porabili za nov most v Lajhu in modernizacijo dovozne ceste k Jezerski postaji in to v zvezi z gradbo nove ceste Kranj — Ljubljana. Od novih zgradb se predvideva Mecnosovski most v Kokri (ca 400.000. — Din) kot zadnji še star most v Kokriški doljini. S tem bo Jezerska cesta po celi

Kokriški dolini temeljito popravljena, prenovljena in na važnih mestih razširjena, kar je bilo vsled mnogih voženj nujno potrebno.

Izdatke krije praviloma dohodkov, h katerim prispeva glavni del banovina, na cestni o. kraj pa odpade Din 686.000. —, ki se krijejo iz 16% doklade na vse direktne davke. Doklada tudi za leto 1937 38 ostane ista kot je bila v preteklem proračunskem letu.

Tedenske novice

KRANJ

Skupina poselske zveze v Kranju sporoča, da bo družinski sestanek s tombolo drugo nedeljo v januarju t. j. 10. I. 1937, v Delavskem domu v Kraju ob 3. uri popoldan po popoldanski službi božji. Dekleta naj prinese dobitke in prispevke za tombolo blaginjičarki Tereziji Burger, Kranj, Prešernova ul. 6. I. nadstropje.

Servirni tečaj, ki ga je priredila skupina poselske zveze v Marijanišču, je lepo uspel. Zahvala gre č. sestri prednici, ki nam je omogočila tečaj brez stroškov. — Tretjo nedeljo v januarju 12. I. 1937 se bo tečaj nadaljeval in dopolnil s tečajem za kuhanje. — Na tečaj že sedaj opozarjamo!

Malo o trošarini na pivo. V Kranju je bivša občinska uprava, kateri je načeloval razrešeni župan Pirc uvajala trošarino na pivo za Din 10. — višje nego v okolici občine. V Kranju se je plačalo za 100 litrov pive Din 60. —, v vseh okoliških občinah pa le Din 50. —. Začasno občinsko upravo prosimo, naj v bodoče svojih občanov ne pritiska tako izredno, če se jim hoče kozarček osvežujoče pijače.

Kranjski birt v interesu vseh pivcev.

Poskušan dvojni samomor. V nedeljo zjutraj so odpeljali v ljubljansko bolnišnico 20 letnega Mirka Gašperlina, brivskega pomočnika iz Kranja zaposlenega v Trzinu, in 18-letno šilviljo Cito Poznikovo iz Trzica. — V jutranjih urah je v „Unionu“ Gašperlin prerezal z britvijo žile na rokah najprej sebi, nato pa še Poznikovi. Poklicani zdravnik dr. Globočnik je odredil takojšen prevoz obeh v bolnico, kar je bilo tudi storjeno. Čeprav sta oba izgubila mnogo krvi, je upati, da bosta okrevala.

Neznan motociklist je v nedeljo podrl 52. letnega posestnika Jožefa Pravsta iz Prebačeveta. — Pravst, ki je dobil hude poškodbe po glavi, je bil prepeljan v ljubljansko bolnico.

PROSLAVA BOŽIČNIH PRAZNIKOV

Mladina kranjske fare bo priredila v prihodnjem tednu božično dramo „Kralj z neba“. Delo, katero je ustvaril nam že poznani član dramskega gledališča v Ljubljani g. Edvard Gregorin, prikazuje v 7 slikah dogodke ob Kristusovem rojstvu. Kot v svojem prvem delu „V času obiskovanja“, v pasijonu, katerega smo imeli priliko videti zadnjega večera, je pisatelj tukaj mojstrsko prikazal sv. pisemske dogodke v zelo razgibanih dramatičnih prizorih. Močno je prikazal borbo rimskega nasilja po kralju Herodu, ki v svojem razkošju in nasilju bije v obraz trpečemu in po Odršeniku hrepenečemu judovskemu ljudstvu. Pri srčno so prikazane slike pri jaslicah, pri pastirjih na paši, pri oznanenju, v templju in drugod stopata do močnega izraza ljubezen in krivica, ki se udarjata v srditem boju, a zmago pravici in ljubezni izvojuje Kralj z neba, ki prihaja s plačkom za pravice pa tudi za krivice. Našli bomo znamenje: Dete položeno v jasli! —

Prireditve se bo vršila v torek 5. januarja na predvečer sv. Treh Kraljev, in v soboto 9. januaja, obakrat ob pol 9. uri zvečer in na praznik sv. Treh Kraljev ter v nedeljo 10. januaja obakrat, popoldne ob 4 uri v dvorani Ljudskega doma.

Predprodaja vstopnic v trgovini „Ilirija“.

V Čirčičah je v Gospodu zaspala posestnica Marijana Kozina. Bila je vse do smrti verna slovenska žena in mati. Kako je bila priljubljena v vasi je pričal lep pogreb. Zapušča sina in hčer. Bog naj ji bo za vsa dobra dela bogat plačnik — preostali pa naše sožalje.

Navedli smo proračun v glavnih obrisih. Idealno bi bilo, če bi cestni odbor zmogel, da bi nam tlakoval vsaj oni del banovinske ceste, ki vodi iz mesta in bi pasantom prihranil velik strah pred avtomobilom na blatnih cestah. Upamo pa, da bo s temeljitim poveljanjem cest tudi odpravljeno globoko blato zlasti na Jezerski cesti in na cesti Golnik.

Za božične praznike je razdelila kranjska občina med revne in brezposlene 184 zajtrkov 186 kosov in prav toliko večerj.

Hotel Union v Kranju! To ponosno ime nosi gostilna ali hotel nasproti savskemu mostu. V vsej naglici je bila predelana hiša, ki jo je kupil g. Franjo Sirc pred leti na dražbi. G. Sirc je prosil hotelsko ali gostilniško koncesijo. Gostilničarska zadruga se je temu protivila, da bi na enem mestu nastala gostilna, ko že takoj poleg obstoji dobra gostilna. Stvarne potrebe za novo gostilno na enem kraju v Kranju res ni bilo. Komisijski oglede je ugotovil več nedostatkov pri poslopu, a vendar je g. Sirc v času režima JNS dobil koncesijo. Razumljivo in upravičeno so bili takrat razburjeni kranjski gostilničarji radi podelitve te koncesije. Mi bi se pa v zadevo ne vmešavali, da bi se pri tej gostilni obratovalo tako, kakor bi bilo prav! Da tam ne poznajo policijske ure, je norežljivo! Da se pred gostilno vrše često pretepi, je javno znano. Tudi o drugih zadevah je poučena javnost šušljala. Zgodilo se je tudi, da sta si v hotelu Union fanti in dekleta prezevala žile.

Zdi se nam, da bi bilo potrebno, da politična oblast revidira dotično postopanje ob podelitvi koncesije hotelu Union in da policija nekoliko bolj pazi na to, kaj se godi v tem hotelu in pred njim, posebno ponoči!

Tečaj za širitelje dobrega tiska za kranjsko dekanijo se vrši, kakor dogovorjeno na zadnji C. S. S. J. v Kranju v dvorani Ljudskega doma v nedeljo, dne 3. januarja. Pričetek ob 9. uri. Ob 8. sv. maša s pridigo o dobrem tisku.

PRIMSKOVO

Umrli jim je mati. Na Primskovem so pred kratkim položili k večnemu počitku mater 6 otrok Regberger Pavlo. Umrli je kot junakinja — mati. Najmlajši je zagledal šele luč sveta, bil je star tri dni, ko mu je neizprosna smrt vzela mater. Kako žalostno je bilo, ko smo hodili krotit ženo, katere je vse svoje življenje posvetila domači zemlji, otrokom in možu. Gledali smo nepreskrbljene otroke, kako žalostno in obupano zrejo v njen arhiv o. braz. Težko nam je bilo vsem, ko so to mater polagali v grob. Kako so se krčila srca nedolžnih otrok v bolečinah, kako je obupano klical mož, ki je ostal sam. Ni bilo očesa, da ne bi bilo roslo. Družini naše iskreno sožalje — njej pa večni pokoj!

Prosvetno delo. Ko so bili naši prosvetarji vrženi iz Gasilskega doma se niso ustrašili. Mnogi bi opustili vsako nadaljno gibanje in bi se porazgubili. Ne — naši fantje so šli na delo naprej. Poiskali so sobo kar se jim je tudi posrečilo. Začasno jih je sprejel pod streho Kern Leon in tam nemoteno nadaljujejo svoje započeto delo. Mnogim ne gre v račun, da bi moglo na Primskovem uspevati slovensko katoliško prosvetno delo. Naša vas je postala središče temnih elementov in ti uživajo vso podporo nekaterih, ki hočejo ravno potem njih priti do oblasti. Skrajni čas je bil, da so se dvignili naši fantje v boj, da zatoro in osvetlijo to temo. Mislijo so pač, da se jim bodo vsi tisti, ki jim je kaj na srcu katoliška vera in slovenski narod pridružili — pa so bili razočarani.

V novem letu si obetamo mnogo in težke naloge nas čakajo, če si hočemo zgraditi svoj dom. Prepričani pa smo, da je z nami večina vaščanov in da nam bodo ti priskočili na pomoč.

Novo leto!

Nova zaloga blaga!

Nove nizke cene!

Za naklonjenost v letu 1936 se Vam najlepše zahvaljuje ter želi vsem spoštovanim obiskovalcem naše trgovine

prav srečno in zadovoljno novo leto!

Za nadaljno cenj. naklonjenost se najtopleje priporoča vedno najcenejša trgovina manufakturnega blaga vse vrste in možkega perila.

Chrobath pri Franceljnu Kranj

mnaziji, prav tako je bilo grajano, da more nastanik, ki zanj ne ve niti misliti niti bavinovina poučevati in tako vzgajati, to je pohujševati versko in pravno otroke v gimnaziji. — Po občnem zboru je lepo in jasno govoril v. d. ravnatelj na meščanski šoli g. G. Rott o „Kričanski šoli“. Navzoči so mislim predavanja iz srca pritrjevali.

SKOFJA LOKA

Novi občinski odbor je prevzel posle dne 16. decembra in je izvolil 6 odsekov in sicer: gospodarsko-finančni, kateremu načeljuje gospod Kmetič, odsek za zgradbe in javna dela pod načelstvom g. Ogrina, ubožno-socialni, načelnik g. Planina, policijski odsek pod vodstvom g. Mateka, domovinski, načelnik g. dr. Hubad in klavniški g. Subic. Nadalje so bili izvoljeni v upravni odbor meščanske šole g. Planina, v krajevni šolski odbor gg. Kmetič in Bernik ter v obrtno šolski odbor g. Ziberl. V občinski kmetijski odbor gg. Subic, Planina, Bernik, v sreski kmetijski pa gg. Planina in Subic. Uprava je prav pridno na delu in sestavlja proračun. Prepričani smo, da bodo ti možje, kljub pritožbi JNSarske družbe, poprijeli prav resno za delo in storili kar mogoče dobrega za občino.

Pritožbo so JNSarji vložili proti občinskim volitvam. Zakaj? Zato, ker so se nekateri gospodje šele par dni pozneje spomnili, da so zamudili rok za vložitev kandidatne liste. Se bolj po pravici pa povemo, če ugotovimo da niso zmogli nosilca liste, zato pa drugih niso iskali, pa tudi firme niso ta prave dobili. Saj ne pišemo o tem zato, ker bi se naši volilci bali in se ne bi upali pogledati v obraz, naši nimajo pregreh nasilstva nad seboj in le želijo, da enkrat javno obračunajo, tudi niso zadovoljni, da so pri zadnjih volitvah dobili 64 %, temveč bi radi spoznali koliko % je JNS arjev še v Luki. Bili jih le to, ker našim ta pritožba gotovo jemlje nekaj volje za delo in ne bo nič čudnega, če se vsi načrti zavlečejo za celo leto. No pa saj liberalci še nikoli ni

bil za drugega kot za cokolj pri vsakem delu. Prav slabo so s to pritožbo pokazali da jim je kaj za napredek našega mesta, ko so vendar videli ob delu začasne uprave kaj zmore res pošteno delo in kaj sebičnost. Tako so se zagrizli v sovraštvo proti klerikalcem, da niti tisti ki so jih tudi naši ljudje spoštovali ne dobijo več prave poti in jim pri vsem razdiranju pomagajo. Saj od teh bi pričakovali pravilno razumevanje.

Pritisk pri volitvah. Neka precej obilna gospa se je peljala v vlak in v svojem vsemu povedovala svojemu prijatelju, kakšen pritisk so delali nad uradničtvom za volitve. Samo to v pojasnilo: izmed vsega učiteljstva se je udeležil volitev samo eden, izmed uradništva na sodnji in davkariji le par, dočim izmed financarjev nobeden. Potem naj pa še ta debela gospa govori o pritisku in naj se pri tem spominja na volitve l. 1933 in pri teh „spominih“ prav sladko sanja.

Nesreča ali neprevidnost. V sredo 23. t. m. popoldne je odpeljal Mrakov avto iz mesta. V Podpurfelci je hotel prehiteti dvoprežen voz Kertelovega Martina. Vozil je s polno brzino mimo, tako da mu je levega konja iz vprege odtrgal in zagnal kakih 15 m naprej in mu zlomil nogo. Pri mostu, ki pelje čes Soro v Bodovlje, je odtrgal ograjo, telefonski drog kar gladko odlomil, nazadnje pa še sam zdrvel v vodo. Na vozu sta sedela Martin in bratov sin in nista kaj prida čutila, ko jima je odtrga konja. V avtu pa so bili trije in ko se je povezal avto v vodo, je bila skoraj vsa kabina v vodi. Šofer je ubil v vratih šipo in se pod vodo rešil iz te pasti, dočim sta druga dva odprla vrata in ušla iz vode. Blago: moka, milo, cikorkija in drugo je več ali manj popolnoma pokončano. Konja so ubili, avto izlekli z žerjavi iz vode, blage pa odpeljali. Kdo bo pa te stroške in škodo kril in kdo je temu kriv? Ljudje govorijo, da je menda vsega kriv šofer, ki je ne samo tedaj, temveč vedno z prav divjo brzino vozil.

Še ena avtomobilska nesreča se je zgodila na sv. Stefana. Tukajšnji odvetnik g. dr. Pokorn se je odpeljal v spremstvu svojega očeta in rektorja uršulinske cerkve g. V. Demšarja na izlet proti Zirem. Na klancu blizu Zirov, nad elektrarno pa je prišlo do nesreče. Tu je namreč ovinek, v samem ovinku pa je studenec, katerega voda se je razlila čez cesto in se v širini kakih 15 m zledenela. Iz Zirov je privozil avtobus s potniki in čeprav sta oba šoferja vozila popolnoma po predpisih in z zmerno hitrostjo se nesreči nista mogla umakniti. Na ledu niso namreč pomagale zavore, ker sta vozova drsela po ledu kar naprej. Potniki v avtobusu niso zadobili nobenih poškodb, pač pa je dobil večjo rano na glavi č. g. Demšar, ostala dva njegova sopotnika pa samo lažje poškodbe. Šofer avtobusa je ranjenca odpeljal v Gorenjo vas, kjer mu je tamošnji zdravnik nudil prvo pomoč. Č. g. Demšar se sedaj nahaja doma v zdravniški oskrbi. Upamo, da bo č. g. Demšar kmalu okreval!

Za banskega svetnika za škofjeloški okraj je imenovan g. Planina Lovro, dežnikar v Škofji Loki. Iskreno čestitamo!

Dopisnik „Gorenjca“ iz vsega srca želi vsem našim ljudem in organizacijam prav srečno in uspehov polno novo leto!

Kulturno edinstvo

„Slovenski Narod“ z dne 22. decembra prinaša iz Kranja prav klaverno repliko na naš članek o kulturnem edinstvu. Mi pisca prav dobro poznamo, saj perje tiča kaže! To je že njegova navada, da resnico na glavo postavljajo! Mi se le čudimo, da je moglo uredništvo Naroda priobčiti tako godijo. Prav interesantna pa je trditve, da je dijaško društvo „Jugoslovani“ na kranjski gimnaziji delovalo pod strogim nadzorstvom šolskih oblasti! Radovedni smo, katere oblasti ima dopisnik v mislih? Banovinska šolska oblast je ukinila delovanje Jugoslavana, ko je doznala, kaj se godi v njem, ministrstvo prosvete pa tudi ni nadziralo njegovega delovanja, ker je društvo pričelo „delovati“, predno je dobilo dovoljenje od ministrstva! Tako more imeti dopisnik v mislih le „strogo nadzorstvo“ ravnateljstva, ki je edina šolska oblast, ki bi še prišla v poštev. Ni nam znano, če je ta šolska oblast misljena v dopisu, da je z veseljem gledala, kako se v tem društvu naša učeča se mladina navdušuje za vse kar je lepo in dobro. Nastane le vprašanje, ali je to „strogo nadzorstvo“ vedelo za to, da je odbor „Jugoslavana“ preprečil vstop v to dijaško društvo mnogim dijakom, ki bi se bili radi vzgajali v vsem, kar je dobro in lepo in posebno v pravem jugoslovenskem duhu!

Mi prav dobro vemo, kdo je skuhal ono znamenito „častno izjavo“, ki je žalila dijake in jim onemogočila vstop v društvo. Mi dobro vemo kdo je odgovoren za to, da se je v dijaško društvo vrnila politika; kljub „stroгим nadzorstvom šolskih oblasti“!

Na koncu si pa znani gospod dovoljuje po svoji navadi namigavanje o nekem ovajanju dijakov radi srbofilstva! Čudimo se, zakaj dopisnik ne imenuje grešnika? Ne vemo, kaj spada to k stvari! Če pa želi kaj pojasniti, naj kar pride z imenom na dan, pa bomo že posvetili, da bo jasen dan!

Streli na bolgarski meji

Odkar so naši graničarji ustrelili na bolgarski meji Viktorja Kalca iz Primorskega ter nekega njegovega prijatelja, se o njem marsikaj govori. Temu se ne čudim, zlasti če pomislim, da pokojni Kalc ni bil mnogo znan med tukajšnjim prebivalstvom in je njegova smrt na bolgarski meji dogodek ki se lahko kaj različno tolmači.

Pokojni Kalc je bil doma iz Trsta. Prišel je v Jugoslavijo leta 1929. Poznal sem ga še v Trstu in sicer nekako leta 1924 ali 25. Bil je sin delavske družine, po očetu in po materi Slovenec. Udeleževal se je aktivno pri nekaterih naših mladinskih društvih, bil je izrazito slovenskega mišljenja in dosleden protifašist.

Zaveden je ostal do zadnjega. In ko se kot pomočnik ni mogel nikjer udnjati, ker ni imel korporacijske izkaznice, je sklenil oditi v Jugoslavijo.

Po poklicu je bil sobni slikar in pleskar. Kmalu po svojem prihodu sem, se je oglasil v Kranju in se tu za stalno nastanil.

Kalc je bil svojega posla sposoben in se je tega tudi zavedal. Rad bi napravil mojstrski izpit in je za to tudi prosil, pa mu je bila prošnja odbita.

V Kranju se je tudi poročil s slovensko delavko iz Stajerskega, kateri je bil skrben in ljubeč, pošten mož in so vse govorice, da se z ženo ni razumel, gole izmišljotine. Vem, koliko ljubezni in skrbi je imel za družino.

Ko je bil pokojni Kalc letos zaposlen pri meni, mi je med drugim tudi omenil, da ima nekega starega znanca v Carigradu v Turčiji, kateri ga stalno vabi tja, in mu piše res zelo ugodne vesti o delu in zaslužku. Nisem se več zanimal za tega znanca, vendar pa sem opazil, da pokojni Kalc melje nekaj sam pri sebi, zlasti zato, ker me je pozneje nekoč vprašal, če bi se dalo dobiti potni list za Turčijo. Povedal sem mu, na kak način bi se morda to dobilo in tedaj sva govorila zadnjič. Nitj malo nisem mislil, da bo prihodnja vest tako žalostna.

Iz vsega kar vem o njem do danes, lahko sklepam samo to: Kalc je imel namen iti v Turčijo in doseči tam to, česar tu doseči ni mogel ali pa ni znal. Le skrb za vsakdanji kruh in za družino ga je gnala po svetu. Kdor ga je poznal mi bo pritril, da je bil zelo priljubljen in priden delavec, da ni imel prav nikakih prevratnih misli, da je bil dober in zaveden Slovenec in tudi dober kristjan. (Primerjajte v tem oziru dopis izseljeniškega duhovnika, priobčen v neki prejšnji številki Gorenjca iz Francije, kjer omenjeni duhovnik piše o emigrantih iz Primorja.)

Toda zakaj si ta človek ni oskrbel potnega lista, bo upravičeno vprašal kdo? Zato ne, ker ga ni mogel dobiti. Pokojni Kalc je namreč prišel v Jugoslavijo brez potnega lista iz Italije. Ubežal je. Vseled tega pa je bil v Italiji kaznovan na večjo zaporno kazen in globo. Zato mu nobena italijanska oblast ne izda potnega lista, dokler ne odsedi predpisane mu kazni in plača globo, ki gre v nekaj tisočakov. Če bi se bil obrnil na laškega konzula v Ljubljani in se morda je, samo jaz tega ne

ukrenili. Iskrena hvala za to, tega Vam ne bom pozabil! Prosim pa še za druge, ki so še v ječi, da jih kolikor mogoče hitro izpustite na svobodo. Jaz osešno sem za vse jasno prepričan, da so vsi po nedolžnem zaprti, vsaj kolikor se tiče zakona o zaščiti države, ker niti eden se ni pregrešil kaj proti državi ali njeni varnosti ali redu in so vsi prišli kakor jaz v to le po lažnivih denunciacijah. Poklon!

Udani

M. Škerbec, l. r.

Ko je bil l. 1936. poleti dr. Gradnik, podpredsednik ljubljanske apelacije, premeščen iz Ljubljane v Split, je Jutro dne 30. julija priobčilo iz mojega pisma odstavek, kjer se g. dr. Gradniku zahvaljujem za to, da me je izpustil na svobodo. Tendence Jutrove notice je bila jasna. Radi tega sem kmalu na to poslal v Slovenju pojasnilo, kjer sem razložil, v kakšnih okoliščinah sem pisal „zahvalo“. Moje pojasnilo je bilo kolikor le mogoče umerjeno in obzirno pisano. Jutro me je na to ponovno ošvrknilo. Na to sem v Slovenju stavil na uredništvo Jutra nekaj vprašanj, na katera je tako le odgovorilo:

Odgovor na vprašanja g. župnika Škerbeca

„Prečastiti gospod župnik kranjski, Matija Škerbec je

postavil v sobotni številki „Slovenca“ v zvezi z objavo njegovega zahvalnega pisma ob priliki preiskave šenčurskih dogodkov tedanjemu podpredsedniku ljubljanske apelacije g. dr. Gradniku na naslov „Jutra“ nekaj vprašanj. Po starem kranjskem pregovoru: „Lepa beseda, lepo mesto najde“, radevolje odgovarjamo na postavljena vprašanja sledeče: 1. Zahvalno pismo nam je izročil v prepisu neki zelo dobri kranjski prijatelj g. župnika Škerbeca. 2. Pismo smo prejeli kmalu potem, ko je zapustil g. župnik preiskovalni zapor in zagotavljal vsakomur, kdor ga je le poslušal, svojo lojalnost. 3. Pismo smo objavili brez znanja in odobrenja g. dr. Gradnika. 4. Celotnega pisma nismo mogli priobčiti, ker smo objavili samo prepis, ki smo ga dobili potem, ko smo se prepričali o njegovi avtentičnosti. Vemo pa sedaj, da v ostalem pismu ni bila nobena stvar, ki bi vrgla še kako novo interesantno luč na „večno hvalnost“ gospoda župnika napram g. dr. Gradniku.

Upamo, da smo s tem odgovorom ustregli želji gospoda Škerbeca in da je s tem debata o tem vprašanju definitivno zaključena, potem ko je bila že zdavnaj postavljena z dnevnega reda.“

Rad verjamem, da je Jutro priobčilo dotični stavek iz mojega pisma brez vednosti in brez odboritve dr. Gradnika. Jutro s tem samo sebi daje primerno izpričevalo! Zelo pa je zame zanimiva trditve Jutra, kateri tudi verjamem, da je Ju-

tro prejelo moje pismo kmalu potem, ko sem prišel na svobodo iz preiskovalnega zapora, torej vsekakor še v času, ko je dr. Gradnik vršil funkcijo preiskovalnega sodnika v našem političnem procesu. Nad vse sem pa začuden nad trditvijo Jutra, da je isto prejelo moje pismo iz Kranja i. s. od „mojega dobrega prijatelja iz Kranja“. Jutro bo gotovo sedaj presenečeno, če povem, da je moje privatno pismo izročil preiskovalni sodnik dr. Gradnik tedanjemu ministru dr. Kramarju in šefu JNS. Tako vsaj je dr. Gradnik sam priznal pred pričami. Kramar je bil svoj čas šefredakter Jutra in je tudi še sedaj odločujoč faktor pri Jutru. Jaz nisem nikomur izročil v pogled svojega pisma, za katerega ni nihče v Kranju vedel. Nerazumljivo se mi zdi, kako bi moglo to privatno pismo priti na to v Kranj in od tu po takem ovinku v uredništvo Jutra v Ljubljano. To bo menda razumljivo le — Jutru. Mislim pa, da dr. Kramar ni poslal mojega pisma v Kranj „nekemu mojemu dobremu prijatelju“, ki naj bi ga potem poslal uredništvu Jutra? Smatram, da je s tem zadeva s pismom in zahvalo dr. Gradniku dovelj pojasnjena . . . !

Zares

Za ženin in neveste

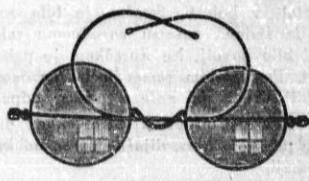

dobre ure kakor tudi očala, zlatino, jedilno orodje in druga krasna darila dobiš najsolidnejše le pri

B. Rangus

zlatar in sodni cenilec v Kranju

Istotam se strokovno in pod garancijo izvrše vsa popravila ali v novo predela vsa zlatnina, srebrnina, ure i.t.d.

vem, bi gotovo dobil odgovor, naj gre po poti list sam na svojo občino v Trst, kar bi pomenilo, da bi ga takoj ko bi prestopil mejo aretirali in peljali naravnost v zapore. Če citate časopise, se je takih primerov v zadnjem času precej prišlo. Jugoslovanskega potnega lista mu pa tudi nobena oblast ne da, ker ni naš državčan. Se izgonske karte mu ne bi dala nihče na lastno prošnjo, temveč le na zahtevo oblasti, ker je ista združena s stroški.

In če se je že odločil, da se preseli v Turčijo, mu ni preostalo pod milim Bogom nič drugega kot to, kar je naredil. Da je svojo nepredvidnost plačal s svojim življenjem nisam kriv, niti ni kriv dotični, ki je nanj streljal, temveč kriv je fašizem, ki je njega in še marsikatero porinil v tak nemogoč položaj, kakor je ravno položaj primorskih emigrantov.

Pokojnemu Kalcu blag spomin in lahka naj mu bo zemlja jugoslovenska, katero je tako zelo ljubil še predno je užival njeno svobodo in blagodat.

Krašna Zmago, učitelj

Iz pisarne kmečke zveze

Plenarna seja Glavnega odbora.

Preteklo nedeljo se je vršila v Celju plenarna seja glavnega odbora Kmečke zveze ob polnoštevni udeležbi odbornikov. Vse točke dnevnega reda so bile temeljito obravnavane in preračunane. Mnogo se je razpravljalo o sedanjem težkem položaju našega kmečkega ljudstva in je bilo v tej zadevi stavljenih precej predlogov, kako temu odpraviti. Zastopniki posameznih krajev so poudarjali, da je kmet danes tako obubošan, da če ne pride od pomoči v kratkem bo kmečko gospodarstvo uničeno popolnoma in rešitev skoro nemogoča. Sem in tja je sicer opaziti, da se ta položaj boljša, vendar je to v tako malenkostni meri, da skoro ne pride do veljave. G. minister dr. Kulovec je omenjal nekatere vidike, ki gredo k zboljanju in rešitvi tega vprašanja in da se bo našlo še mnogo možnosti, ki bodo pospešile to zdravljenje.

S tem v vezi je bilo govorno tudi o sanaciji slovenskega zadružništva, ki ne trpi nikakega odlašanja več. Za likvidnost našega kreditnega zadružništva je treba poskrbeti čimprej, zakaj vsako odlašanje prinaša nepopravljivo škodo. Glede tega vprašanja so bile poslane na kraljevo namestništvo, pristojnim ministrom ter dr. Korošcu in dr. Kreku brzojavke sledeče vsebine:

„Kmečka zveza, predstavnica večine prebi-

valstva Slovenije opozarja kraljevo namestništvo (gospoda ministra) na katastrofalne posledice vsled propada kreditnega zadružništva. Zato zahteva, da kraljevska vlada preskrbi zadostna državna sredstva za likvidnost našega zadružništva. Vsak dan in vsaka nepopolna rešitev pomenja novo izgubo in propast slovenskega zadružništva.“

Obravnavala so se tudi organizatorna vprašanja in ugotovilo se je, da bo organizacija Kmečke zveze kmalu dograjena. Povdarjena je bila važnost Okrajnih Kmečkih zvez, ki se naj osnujejo čimprej, da bo povezanost med osnovnimi enicami in vodstvom čimvečja.

Seja, ki je trajala nad 4 ure je bila zaključena z geslom, da ne sme biti nobenega kmeta, kateremu je dobrobit kmečkega prebivalstva iskrena želja, da ne bi bil član Kmečke zveze — njegove najpotrebnejše stanovske organizacije.

*

Okrajna kmečka zveza za kranjski okraj bo priredila v torek, dne 12. januarja 1937 celodnevni kmečko-slovenski tečaj. Tečaj se prične zjutraj ob 8 uri in traja do 4. ure popoldne. Govorilo bo pet govornikov o sledečem: kmečki stanovski pokret, kmetijsko zadružništvo, Mladinska kmečka zveza; Kmet, inteligenca in banovinska ter državna oblast; Ustroj in smernice našega organizatornega dela.

Tega tečaja se morajo udeležiti vsi odborniki krajevnih kmečkih zvez polnoštevno in bodo najbrže imeli opoldansko kosilo brezplačno, vabljeni so pa tudi vsi člani Kmečke zveze iz kranjskega okraja, da se po možnosti tega važnega tečaja udeležijo. Velika udeležba na tem tečaju bo jasn znak, da smo se kmetje stanovsko začeli zavedati in si sami hočemo pomagati v zavesti svoje moči.

Posebne pisarne OKZ žal še nismo v stanju odpreti v Kranju ker nam za to manjka potrebnih denarnih sredstev. Vodstvo pa bo vse storilo, da se ta možnost čimprej ustvari.

Vodstvo OKZ v Kranju, je imelo že troje sej, na katerih so se napravili nekateri važni sklepi. O tem bo poročano na tečaju 12. januarja.

*

Ali ste že naročili Koledar Kmečke zveze za leto 1937? Člani Kmečke zveze nikakor ne smejo ostati brez njega. Vemo, da je pomanjkanje vsepovsod, a v Din 10.—, ki jih daste za njega je zapopadna tudi letošnja članarina glavnemu odboru. Vaša legitimacija je, pa tudi vaš priročnik, v njem je program vaše stanovske organizacije in tudi poročila o delovanju kmečkih organizacij po drugih državah. Segajte torej po njem.

Kmetijstvo

Kmetijska okrajna zadruga, Kranj, je prejela z inozemstva naročilo za 110.000 kg fižola. Razen tega je prejela zadruga naročilo za veliko množino živine in drugega blaga, kar pa je zopet morala odkloniti, ker nima dovolj sredstev na razpolago.

Krompir: Kupčija je zelo slaba. Kljub temu da je malo krompirja, so cene nižje, kot lansko leto. V okolici Virovitice imajo še nad 200 vagonov belega krompirja, v okolici Vraždana in Čakovca pa nad 400 vagonov belega krompirja, neprodanega. Italija sicer povprašuje po krompirju, vendar cena ne konvenira, ker je lira nizka. Edino, če bi nastopila huda zima, bi se mogoče situacija popravila.

Jugoslovanski Lloyd poroča: Savez hrvatskih seljaških zadruga je prejel iz Beograda pomoč v znesku 6.000.000 Din. Znesek je bil že nakazan potom Savske banovinske hranilnice, Zagreb.

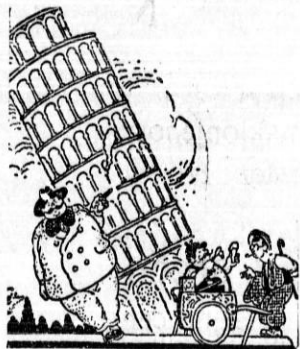
ŠPORT

Občni zbor strelske družine v Kranju se je vršil v ponedeljek zvečer ob številni navzočnosti članstva in tuk. občinstva, v loviski sobi hotela „Stara pošta“. Po pozdravu br. predsednika in topli zahvali vsem strelcem, ki so tudi letos prav časno zastopali družino na vseh strelskih tekmah ter prinesli domov vsega 56 diplom in veliko dragocenih daril, so podali poročila posamezni funkcionarji. Tajnik družine g. Ločniškar Hinko je v izčrpnem pojasnilu povedal mnogo zanimivega.

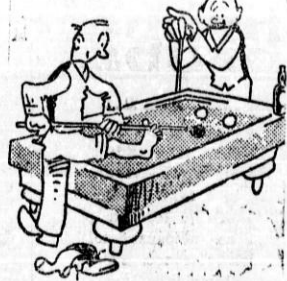
Nato je podal poročilo blagajnik g. Česenj ki je ugotovil lep napredek družine tudi v denarnem pogledu. Družina je letos plačala Din 3.500.— dolga in se amortizacija istega hitro zmanjšuje. Velik napredek se opaža tudi v streljanju, saj se je letos postrelilo točno 8.210 voj. nabojev, a malokaliberskih nad 10.000 komadov. Ko nas bi javnost vsaj malo bolj podprla in imela več smisla za dobre in koristne stvari, bi lahko družina veliko bolj napredovala. Obe poročili sta bili z navdušenjem sprejeti. Revizijski odbornik g. Gorjanc je našel stanje blagajne v odličnem redu ter predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Sledili so nekateri predlogi za izpremembo pravil, ki so bili odobreni. Nato je sledila volitev predsednika in ostalega odbora na dve leti. Soglasno je bil izvoljen zopet g. Mohor Ciril, ki vodi strelsko družino v popolno zadovoljstvo članstva. Za podpredsednika je tudi v tekočem letu izbran g. Jakofčič Ciril. Tajnik Ločniškar je prosil vsled prezaposlenosti, da se v bodoče ne izvoli v odbor, vendar zborovalci tega pod nobenim pogojem niso hoteli vzeti na znanje. G. Ločniškar se je moral udati iskrenim željam članstva ter se zahvalil za zaupanje. V ostali odbor so bili izbrani: g. Košnik Stanko, Bohorič Franc Smole Avg., L. vanc Boris, Zupančič Alojzij, Kobal Peter ing. Gramatiček Aleksej, Lap Avgust Lieber Franc in za preglednika pa g. Gorjanc Franc in gđ. Lukman Ivanka, kot voditeljica damske sekcije pa gđ. Grabnar Ivanka. Sklenilo se je, da se bodo v bodoče prirele enkrat mesečno družabni večeri ter enkrat tedensko malokaliberske vaje. Potek občnega zbora je bil v popolni solidarnosti ter iskreni bratski vzajemnosti

vseh slojev in poklicev. Zelimo družini tudi v bodoče uspešnih uspehov in strelskem pokretu!

Za smeh in kratek čas

„Zakaj pa hodi gospod tako postrani?“
„To je cerkvenik od tega stolpa ...“

Pri biljardu: njegov mojstrski sunek.

„Kako pa izgledaš?“
„Ne morem pustiti, da bi me pufi vsako jutro vsega oblizal.“

Moderni časi, ali steklarski pomočniki nosijo težko žipo iz nevidnega stekla.

Hotel „Jelen“ Kranj

Vas vabi po silvestrovanju na novega leta dan zjutraj na okrepčilo.

„Znani sočni Jelenov gulaš in vampi.“

Se priporoča Rudolf Wand.

Zavedajmo se*

Vojna vihra je končana. Narodi so se oddahnil. Vstali so ljudje, ki so spoznali vso nečloveško krivico, ki jo je moralo ljudstvo trpeti. Začeli so borbo za pravice narodov. Zgledalo je, da bo prišel človek do svojih teptanih pravic in bo rešen tistih, ki ga tlačijo. Val veselja je šel tedaj po vsem svetu. Milijoni so se vračali domov iz bojnih poljan, milijoni na svoje razbite domove, a z zavestjo v srcu, da si zgradijo nova, lepša bivališča. Saj bo poravnana krivica in življenje bo postalo lepše, kakor je bilo kdaj prej.

Tudi naši slovenski begunci, ki so bili raztreseni po celi bivši monarhiji, so se vračali. Njihova domovanja so bila v razvalinah, a vsi so gledali z zaupanjem v bodočnost. Iz razvalin se bo dvignilo novo življenje, ki jih bo oškodovalo za vse prestano gorje. Delo se je pričelo. Vsem je sijala vesela misel na obrabo, naše toliko stoletij tihe želje so se uredile: Združeni smo zopet vsi Slovenci v eno narodno telo.

Pa je bil le kratek sen. Tujec je prišel z belo zastavo in zasedel Gorico, Trst, Postojno in Koroško. A iskrica upanja je še vedno tlela v srcu naroda, saj je Vilson obljubil, da bo dobilo človeštvo svoje pravice. Toda čas, prišel je Rapallo in od slovenskega telesa je bil odsekan velik kos. Stotisoči so tedaj zatrepali v bolešči. Strašna je bila rana, ki je bila zadana našemu narodnemu telesu. A še ni bilo dovolj. Na Koroškem je prišel plebiscit. Pod geslom samoodločbe narodov, smo izgubili drugi od našega telesa, odpadla je

*Iz referata ob priliki „Koroškega dne“, ki ga je priredila Slov. dijaška zveza na kranjski gimnaziji.

Koroška. Ostal je samo še trup, brez najvažnejših udov. Malo nas je Slovencev, komaj 2 milijona in od teh je skoro 2/3 v tujini. Da, takrat smo zaječali v bolešči, ko so nam sekali del za delom proč, a komaj so se rane nekoliko zacelile, že smo vse pozabili.

Kje je danes tista naša moč, tista samozavest in odločnost naših prednikov?

L. 578. so Slovenci odgovorili Avarom: „Kdo izmed ljudi, ki jih obsejajo sončni žarki, je tako močan, da bi nas premagal? Navajeni smo, da si lastimo tuje zemlje, ne pa, da bi si drugi našo. Taka bo naša navada, dokler bo kaj boja in mečev (Melik, Zg. I).“

V srednjem veku je bila o koroškem kmetu prislovica: „Ne sname klobuka pred nemškim cesarjem: on je slovenski kmet.“

Oznaka Slovencev iz srednjega veka: „Ne sprejmejo nase vlade plemtva ali sile, temveč samo vlado poštenja in zvestobe.“

V začetku novega veka so se naši kmetje sami borili za svojo staro pravdo. Tudi na Koroškem in Primorskem.

Sele 1651. je zadnjikrat nastopil v svoji funkciji vojvodski kmet, čeprav so že nekaj časa omalovaževali umeščanje na Gosposvetem polju.

L. 1801. šele je bilo njegovo posestvo prodano in l. 1823. šele — torej komaj pred dobrimi 100 leti — je umrl zadnji član njegove rodbine. A spomin na njegovo zgodovinsko vlogo je bil še tako močan, da ga je spremila na zadnji poti velika kmetijska množica.

Ko so se Slovenci borili proti Turkom, branec v imenu krščanstva evropsko civilizacijo pred barbari, so se Nemci s tem okoristili: ker se Slovenci niso mogli naenkrat boriti proti dvema sovragoma — in slovenska zemlja je

prehajala v tuje roke, da so v teku enega tisočletja izgubili 2 tretini svojega narodnega ozemlja.

In vendar se je enkrat v zgodovini uresničila želja in hojenje našega naroda. Dne 16. avgusta 1918. se je v Ljubljani ustanovil Narodni svet, ki je združil vse Slovence, razen Prekmurce v enem domu, žal je to trajalo le nekaj dni. Pokrajinski odsek za Trst, za Gorško, za Koroško in Stajersko so v osrednjem Narodnem svetu pripravljali poznejše zedinjenje najprej z Narodnim večem v neodvisno državo Slovencev, Hrvatov in Srbov iz bivše monarhije. Pozneje pa še s Kraljevino Srbijo in Crno Goro v „Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev“ kot enakopravni del z lastno slovensko avtonomijo. Dan in praznik naše osvoboditve izpod tisočletnega kulturnega in gospodarskega hlapčevanja nadutemu Germanu je 21. oktobra 1918., ko so naši dnevniki objavili proglas Narodnega večja, v katerem javlja, da prevzema v svoje roke politično vodstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov iz bivše monarhije. Ali to naše odrešenje je bilo kot misel, ki se pojavi in izgine... Rapallo, plebiscit,...

Tako smo razklani in čakamo. Kaj? Kralja Matjaža? To je obup nad lastno močjo! In vendar naši ljudje umirajo, naše vasi izginjajo, meja se pomika vedno bolj proti jugu. Ali se zavedamo, da lahko enkrat teče nad Kranjem? In vzdihov naših bratov ne čujemo? Človek, ki se je usilil v tujo jezikovno skupnost, se ne čuti nikjer domačega, nima nikjer prijatelja, ne išče, ker ne najde pomoči in sočutja. Ob jezikovni meji na Koroškem se lahko opazi, kako Nemec simpatizira z Nemcem, Slovenec, zlasti napol ponemčen Slovenec pa nima nikjer zasloble. Svojcem se je odtujil

ljudje ga prezirajo in odrivajo In... „o ti slovensčina, ti jezik vseh jezikov ti sladka mšanica polnočnega narečja in reskih krikov kraljevo jeznih orlov, ki se za plen bori, nad prepadom, ti gibčni veter vonjavih blagoglasij, ti čista jasnost... ti žlahtni sok, si dak in opojen kakor staro vino, tu si bi kakor neboljeno dete, ki je zamenjalo: prožnost lastnih nog okornost tujih bergelj. (I. Cankar) Brez skupnega jezika pa ni trajnej skupnega življenja. Jezik je gonilna duševna moč v kulturnem dogajanju, kjer more t daj ostati ljudstvo, ki se mu lastni jezik jer lje in se mu ga hoče z več ali manj tuji nadomeščati?

Mi vemo, da ni življenja za slovenski narod drugje kot v Jugoslaviji, vemo pa da tu da bo naš prvi december šele takrat dan svobođenja, ko bodo rešeni še vsi ostali bra je tujca in združeni v naši narodni državi.

Naj bi se nam uresničila beseda Cankarjev „Močan si, o slovenski narod! Tisoč in pet let krvavi, izkravani nisi! Narod mehužni bi dušo izdihnil, še sveče bi mu ne žgali, bil bi mu ne peli, ti pa, tisočkrat ranjen trpljenju utrujen, ti komaj zmaješ z rame pod težko sovražno pestjo in praviš: Nikar! Ta burka traja že 1000 let.“

Saj smo prepričani, da nasilje ne spreme krivice v pravico! Tudi na ugrabljeni zemlji je ostal naš človek, naša kri. Pravica, ki zahtevamo zase ne sme kratiti pravice drugi. Pa samo radi tega, ker je eden številnej se drugemu ne sme meriti pravica po odstkih. Pravica mora biti cela, ali je sploh ni.

Borili se bomo za našo kri in pravico! zmagati moramo!

Hej Slovenci, kje so naše meje, hej Slovenci, kje je naša kri?

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Drva po 25 Din kubični meter, suha, pod streho, se dobe pri Rantu na Bistrici pri Naklem.

Odda se lepa opremljena, sončna soba. Naslov v upravi.

Kupim hranilne knjižice Gospodarske zadrugne banke z vlogo 5 do 6000 Din. Ponudbe na upravo lista pod „Takoj“.

V najem se takoj odda mizararska delavnica z lokalom v mestu. Jančič, Kranj Tyrševa c. 21.

Sedlarji pozor! V najem oddam takoj delavnico z obrtjo in orodjem. Šipic, Kranj.

Delavci pozor! Ugodno se proda lesena hiša, 4 x 9 m z eternit streho, za podreti in na novo postaviti. Naslov v upravi.

Berite in širite „Gorenjca“

Obvestilo!

Vljudno naznanjam cenjenim damam, da sem preselila damsko krojaško obrt iz vrtnice ulice št. 3. na Mestni trg 18 (Kocbekova hiša). Priporočam se najtopleje za nadaljni obisk.

Justina Jakofčič

TISKOVNO DRUŠTVO

V KRANJU r. z. z. o. z.

želi vsem poslovnim prijateljem srečno Novo leto.

Blagoslovljeno in uspeha polno novo leto želi vsem združnim članom, prijateljem in odjemalcem

Mlekarska zadruga
Predoslje — Kranj

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene mame, sestre, gospe

Marijane Kozina roj. Strupi — posestnice

se vsem, ki so nam stali ob strani v njeni bolezni in smrti, najtopleje zahvaljujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni č. g. dekanu Matiji Škerbecu in dr. Josipu Bežiču. Nadalje vsem sosedom za njihovo požrtvovalno pomoč, ženski Marijini družbi za častno spremstvo pri pogrebu ter vsem vam, ki ste jo v tako lepem številu spremlili na njeni zadnji poti. Vsem Bog plačaj!

Čirčiče pri Kranju, dne 27. decembra 1936.

Zaljubljeni sin in hči.

VINO

pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani Francopanska ul. 11.

Ženini in neveste!

Tudi Vi se boste kesali, če se ne boste fotografirali na tako slavnostni dan, ker edinole lepa fotografija vam bo v trajen spomin, katero dobite pri

fotograf - J U G - Kranj
(Sedaj nasproti Savnika).

Pridem tudi na dom brez poviška cene!

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem ter se za bodoče priporoča

Marija Galjot, konfekcija
KRANJ, Prešernova ul. 7 (Kapušinova hiša)

Srečno in uspeha polno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

Ivana Habjan, Podbrezje

Srečno novo leto želi vsem naročnikom odjemalcem ter poslovnim prijateljem

Jože Zupančič
mizarstvo

Primskovo — Kranj

Naznanilo!

Vsemu občinstvu vljudno sporočam, da bom s 1. januarjem preselil svojo tapetniško delavnico iz Stare pošte v hišo g. Šipica

Na skali št. 5.

Na zalogi bom imel vse tapetniške izdelke kakor modroce, otomane, kouch divane itd. po najnižji ceni. Ogled vseh mojih izdelkov je brezobvezen za nakup in opozarjam cenj. občinstvo, da si pred nakupom tapetniških izdelkov ogleda moje izdelke in se prepriča v ceni in kvaliteti. Vsem, ki so mi stali do sedaj ob strani in bili moji odjemalci se jim tem potom zahvaljujem in se vsem tudi v bodoče priporočam.

BERNARD MAKŠ, tapetnik
KRANJ — Na skali št. 5. * * *

Srečno novo leto
1937

želi vsem svojim odjemalcem in se jim priporoča za nadaljno naklonjenost

Ivan Savnik - Kranj

Naznanilo! Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvorila na Mestnem trgu št. 18. (Kocbekova hiša)

KONFEKCIJSKO TRGOVINO

Stalno bom imela na zalogi modne plašče, kostume, obleke, večerne obleke, svilene halje in bluze po najnovejših vzorcih - nadalje vsakovrstno svileni perilo otroške obleke vseh velikosti, predpasnike itd. Izdelujem tudi po meri, točno po naročilu in takoj. — Za obilen obisk se toplo priporočam

Justina Jakofčič - Kranj

Nova zaloga vina! Kletarsko društvo v Ormožu, registrovana zadruga z omejeno zalogo, ustanovljeno l. 1898, je z dne 28. decembra 1936 otvorilo svojo

zadružno založno klet pri Ovseniku Janezu
kmetovalcu v Predosljah pri Kranju

Priporočamo se za odjem vsem, ki potrebujejo vino, ker mi smo jim v stanju postreči z najboljšim blagom naravnost od vinogradnika in po nizkih cenah.

Zadružno blago, naravnost od vinogradnika!

Srečno novo leto želi

lekarna Mr. Fran Šavnika-dediči

Kranj - Prešernova ulica

Srečno in zadovoljno novo leto želi vsem

Justina Jakofčič

Kranj, Mestni trg 18.

Prav srečno in veselo novo leto želi vsem svojim naročnikom

ANTON KOS

mizarstvo — Kranj-Klanc

1937 Srečno Novo Leto!

Zahvaljujemo se: Našim odjemalcem!

za zaupanje, ki ste nam ga v tem letu izkazali ter Vam obljubljamo, da Vam bomo tudi v Novem letu služili še bolje in še ceneje.

Prijateljem našega dela!

za moralno pomoč in podporo, ki ste jo izkazali našemu delu pri stremljenju, da stvari blagostanje za nas vse.

Našim dobaviteljem!

za indirektno sodelovanje, s katerim ste nam pomagali izpolniti našo glavno zapoved: Služba odjemalcu. Ob-
ljubljamo Vam, da bomo tudi v bodo-
če z vsemi silami delali za napredek
jugoslovanske industrije.

Našim sodelavcem!

za zvesto in iskreno sodelovanje pri strokovnjaškem obnavljanju jugoslo-
vanskega naroda, za udano in požrt-
vovalno delo v službi našim odjemal-
cem.

Vsem Vam najiskrenejša
hvala in srečno

Novo Leto 1937

39.-
49.-

29.-

59.-

99.-

129.-

149.-

109.-

Bata